

TUINDERS INVESTEREN VOORAL IN MACHINES EN INSTALLATIES*Ruud van der Meer*

De investeringen in de tuinbouw, zowel opengronds- als glastuinbouw, lagen in 2005 net boven de 1 miljard euro. Dit kan geconcludeerd worden op basis van cijfers van het Bedrijven-Informatienet van het LEI. Het Informatienet omvat bedrijven met een omvang tussen de 16 en 1.200 EGE (Europese grootte-eenheden). Heel kleine en heel grote bedrijven zijn dus niet vertegenwoordigd, waardoor investeringen door megabedrijven niet zijn inbegrepen in de hier gepresenteerde cijfers. Van de investeringen zijn de desinvesteringen afgetrokken.

Tabel 1 Bruto-investeringen door tuinbouwbedrijven (x 1 miljoen euro, exclusief btw)

Jaar	2003	2004	2005
Grond en grondverbetering	92	124	190
Gebouwen	588	334	299
Machines, werktuigen en installaties	511	488	502
Plantopstanden	52	47	55
Overig	22	11	8
Totaal	1.265	1.004	1.053

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Veel investeringen in machines

De investeringen in 2005 waren hoger dan het jaar ervoor, maar blijven nog onder het niveau van de ruim 1,2 miljard euro in 2003 (tabel 1). Dat jaar was wat betreft investeringen een topjaar, vooral in de glastuinbouw. Dit had te maken met de goede bedrijfsresultaten enerzijds en anderzijds met een verscherping van de eisen van het Borgstellingfonds in 2004 waardoor investeringen versneld zijn doorgevoerd. Het Borgstellingfonds verleent garantie aan ondernemers voor de financiering van bepaalde investeringen. Van de 1,1 miljard aan investeringen in 2005 werd het merendeel besteed aan machines, werktuigen en installaties. Investeringen in machines en werktuigen zijn vooral gericht op het verbeteren van de efficiëntie van het bedrijf, zodat er bespaard kan worden op de arbeidskosten. Deze tendens doet zich vooral voor bij de bloembollenbroei en boomkwekerij. Bij investeringen in installaties gaat het vooral om energiebesparende opties op glastuinbouwbedrijven. Door de verbetering van de resultaten in de boomkwekerij wordt er in deze sector ook weer meer geïnvesteerd in grond en grondverbetering. In de fruitteelt en opengrondsgroente gebeurt dit maar op beperkte schaal. Vooral de glastuinbouwbedrijven in de glasgroente en pot- en perkplantensector breiden verder uit. Van de totale investeringen in de tuinbouw neemt de glastuinbouwsector ongeveer driekwart voor haar rekening. Dit aandeel is vrij constant gedurende de laatste jaren.

Glastuinbouw investeert in energiebesparing

Voor een groot deel van de glastuinbouwbedrijven uit het Informatienet is bekend welke machines, werktuigen of installaties de investeringen betreffen. De bedrijven waarvan de nadere detaillering bekend is, investeerden in 2005 netto bijna 360 miljoen in machines, werktuigen en installaties. Scherminstallaties hebben in dit investeringsbedrag een aandeel van ruim 13%. Dit hoge aandeel kan verklaard worden door de stijging van de energieprijzen. Met het huidige prijsniveau is een scherminstallatie sneller rendabel dan in het verleden. Ook de investeringen in warmtekrachtinstallaties (10%) hangen hiermee samen. Behalve naar energiebesparing is er ook een trend gaande naar intensivering. Dit wordt ook geïllustreerd doordat 10% van de investeringen in machines, werktuigen en installaties betrekking hebben op belichtingsapparatuur. Investeringen die arbeidsbesparend kunnen werken zoals een roltabletsysteem in de pot- en perkplantenteelt

hebben met 6% ook een belangrijk aandeel in de totale investeringen. Daarnaast staan investeringen in het buizennet voor de verwarming van de kassen in de top vijf van investeringen (9%). Deze investering is meestal gekoppeld aan de investering in een nieuwe kas.

Meer informatie:

Meer informatie over gemiddelde investeringen per bedrijf is te vinden in BINternet op de website van het LEI en in het *Landbouw-Economisch Bericht*.